

Spm. nr. S 2457

Til indenrigsministeren (18/4 01) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Hvad er årsagen til, at frivillige blev inddraget i oprydningen efter oliekatastrofen i Østersøen før Hjemmeværnet?«

Begrundelse

Det måtte undre offentligheden, at frivillige deltog i oprydningen efter oliekatastrofen allerede to dage før, Hjemmeværnets folk blev inddraget, til trods for at Hjemmeværnet allerede havde tilbudt sin assistance umiddelbart efter, at katastrofen indtraf.

Svar (26/4 01)

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg går ud fra, at der med spørgsmålet sigtes til frivillige i redningsberedskabet.

Når frivillige fra de kommunale redningsberedskaber ved olieforureningen blev indsat forud for hjemmeværnet skyldes det primært, at de frivillige fra de kommunale redningsberedskaber i den aktuelle situation var i besiddelse af både opsamlingsudstyr og personlig beskyttelsesbeklædning og dermed med det samme kunne påbegynde opsamlingen af olien.

I løbet af weekenden 31. marts – 1. april 2001 blev der fra danske leverandører tilvejebragt yderligere beskyttelsesbeklædning, hvorefter også hjemmeværnet kunne deltage i oprensingsarbejdet.

Desuden blev der på et tidligt tidspunkt indsat personel fra hjemmeværnet med henblik på færdselsregulering og bevogtning af materiellet.

Jeg finder derfor, at hjemmeværnet blev inddraget så tidligt, som der i den aktuelle situation var behov og mulighed for.

Jeg vil gerne føje til, at jeg finder det naturligt, at hjemmeværnet i fredstid yder bistand til det civile samfund, når situationen betinger det, men dog først når redningsberedskabets egne personressourcer af fastansatte, værnepligtige og frivillige ikke er tilstrækkelige til at varetage de opgaver, der ligger inden for redningsberedskabets opgavesæt.

Spm. nr. S 2458

Til indenrigsministeren (18/4 01) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Bør den militære side (forsvar/hjemmeværn) ikke være repræsenteret i kommandoledeisen i forbindelse med katastrofesituationer, jf. totalforsvarskonceptet?«

Svar (26/4 01)

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

I tilslutning til besvarelsen af spørgsmål nr. S 2457 går jeg ud fra, at spørgsmålet er stillet i relation til olieforureningen af Grønsund.

Reglerne for bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening af havet og de kystnære dele af søterritoriet findes i lov nr. 476 af 30. juni 1993 om beskyttelse af havmiljøet med senere ændringer. Ifølge lovens § 34 forestår miljøministeren i samarbejde med forsvaret, redningsberedskabet og andre myndigheder, miljøministeren bemyndiger dertil, bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening af havet og de kystnære dele af søterritoriet.

Ifølge bekendtgørelse nr. 992 af 6. november 2000 om henlæggelse af opgaver og beføjelser efter lov om beskyttelse af havmiljøet til Forsvarskommandoen forestår Forsvarskommandoen bl.a. bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening af havet og de kystnære dele af søterritoriet i samarbejde med redningsberedskabet og andre myndigheder.

Ledelsesansvaret i forbindelse med olieforureningsbekæmpelse til havs og i de kystnære farvande varetages for statens vedkommende af Søværnets Operative Kommando (SOK), normalt repræsenteret ved kaptajnen på et af miljøskibene. Kaptajnen afgør, hvorledes vedkommende vil lade sig repræsentere i et kommandostade på land.

I den aktuelle situation ved olieforureningen af Grønsund havde Søværnets Operative Kommando endvidere en repræsentant i kommandoledeisen på land. Derved var tre af de fire totalforsvarskomponenter repræsenteret i kommandoledeisen, nemlig forsvaret, politiet og redningsberedskabet.

Ifølge de for mig foreliggende oplysninger var der ikke i den aktuelle situation behov for, at hjemmeværnet var selvstændigt repræsenteret i kommandoledeisen, idet forsvaret allerede hav-